

LIFE15 CCM/DE/000138

Degradēto purvu atjaunošana CO₂ emisiju samazināšanai Ziemeļeiropas zemienē
Reduction of CO₂ emissions by restoring degraded peatlands in Northern European Lowland

KALŅKAINU ZĀĻU PURVU APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS DABAS PARKĀ “ENGURES EZERS” TERITORIJAI ORHIDEJU TAKAS APKĀRTNĒ

07.11.2017. pie Engures ezera

Kāpēc?

Izcila teritorija, izcili biotopi – pierasts, ka tā ir un būs.

BET kaļķainie zāļu purvi aizaug, sarūk arvien mazāki, pasliktinās daudzu reto sugu apstākļi.

Tātad jārīkojas.

- Pilna mēristeritorijas robeža
- 7230 Kaļķaini zāļu purvi
- 7210* Dižās ašlapes *Cladium mariscus* audzes ezeros un purvos
- 1 Augstā grīša *Carex elata* sabiedrības (*Caricetum elatae*)
- 2 Stipri aizauguši zāļu purvi

Ideālais stāvoklis – atklāti, neaizauguši kalņaini zāļu purvi (7230) ar rūsgano melnceri. Pašlaik tie saglabājušies samērā lielās platībās teritorijas vidusdaļā un ziemeļu daļā

Dižās aslapes audzes (7210*) labā stāvoklī – attēlā Lepstes lāma

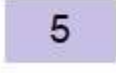

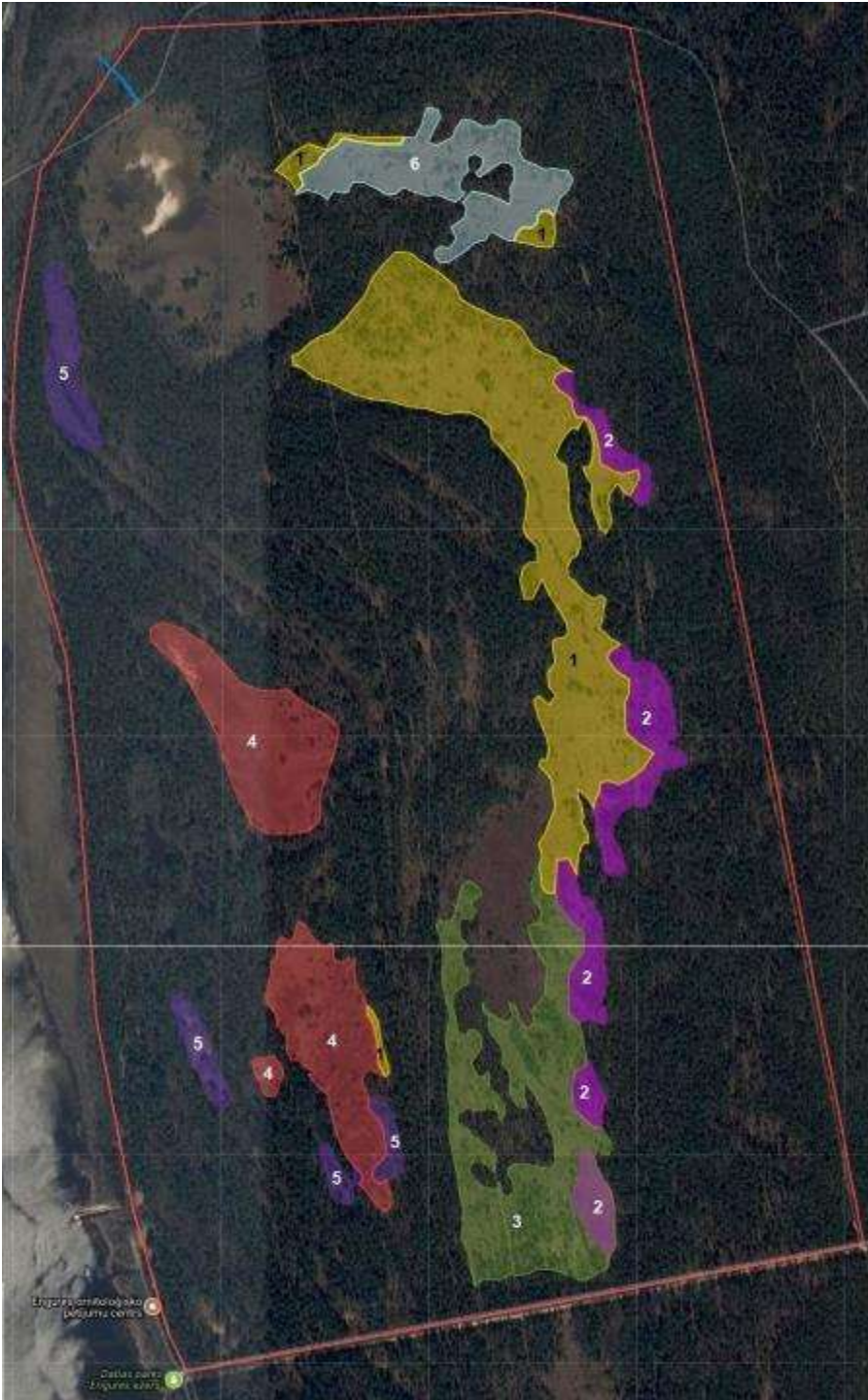
Problēmas

- Grāvis Z daļā un grāvji gar ceļu D daļā – vislielāko ietekmi atstājusi ceļa būve 1983. gadā (ceļmalās dziļi grāvji), tas sekmējis kaļķaino zāļu purvu aizaugšanu
- Aizaugšana apsaimniekošanas trūkuma dēļ (agrāk ekstensīvi noganīts). Līdz 20. gs. 80.gadiem bērzcimnieku lopi (līdz 90 govīs) regulāri šķērsojuši purviņus, dodoties no Bērzciema uz ezera krastu

Nepieciešamā apsaimniekošana

- Grāvja aizsprostošana vai aizbēršana (I.A)
- 1 Selektīva priežu un visu krūmu izciršana (I.B)
- 2 Baltalkšņu izciršana un/vai gredzenošana (I.B)
- 3 Gandrīz visu priežu izciršana, saglabājot tikai "salas" uz reljefa pacēlumiem, vecākos kokus, sausokņus (I.B)
- 4 Pirmreizēja pļaušana divreiz gadā (II.B)
- 5 Koku un krūmu izciršana, atjaunojoša pļaušana, pēc tam ekstensīva noganīšana (II.B)
- 6 Zemo purva priežu selektīva izciršana un atsevišķu krūmu izciršana (II.C)

Grāvis Z daļā pie Lepstes lāmas

Aizaugšana, izteikta D un A daļā

**Visu priežu izciršana, saglabājot
tikai vecākās priedes.**

**Bērzu maz, lielākos labāk
neaiztikt, būs atvases (vai
gredzenot).**

Aizaugšana, izteikta D un A daļā

**Visu krūmu izciršana, saglabājot
tikai vecākās priedes.**

Aizaugšana, A daļa – baltalksnis + priede

Visu priežu
izciršana,
baltalkšņu
gredzenošana un
izciršana.

Aizaugšana (D daļa – priede)

Gandrīz visu priežu izciršana + ideālā gadījumā lakstaugu un mazo priedīšu pļaušana ar savākšanu. Vēl labāk – noganīšana (par to vēlāk).

Pārveidojas arī zemsedze, reto sugu vietā sāk dominēt ekspansīvā zilganā molīnija.

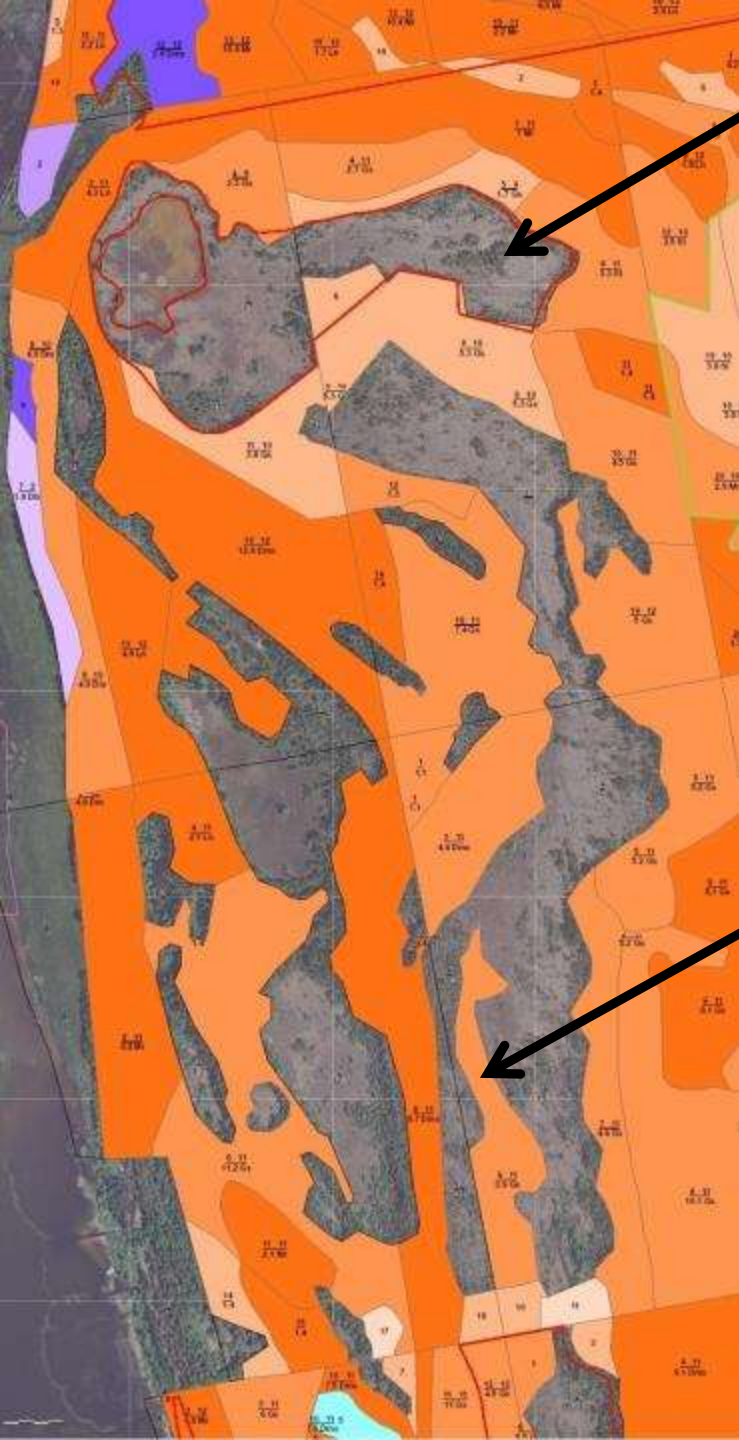

**Šāds ir aizaugšanas problēmas aizsākums.
Lētāk un efektīvāk ir rīkoties jau šajā stadijā,
izcērtot/izplaujot jaunās priedītes.**

Z daļā ir mikroliegums rūsganajai melncerei (melncere ML R daļā vairs nav – aizaudzis ar aslapi – bet par to vēlāk...).

Šeit jāplāno koku retināšana kaut kad, bet pašlaik tā noteikti nav prioritāte. Eksperta atzinums kā pamatojums, DAP atļauja.

Lielākā daļa zāļu purvu nav meža zemes, tāpēc nav nepieciešama atmežošana.

D daļā – vai nu atmežošana vai cita cirte (abos gadījumos nepieciešama DAP atļauja).

Vidusdaļa – pretrunu un šķēršļu nav.

Dižās aslapes ekspansija – apdraud Lēzela lipari un dažas citas «mazās» augu sugas

Viena aizsargājama suga (aslape) izspiež otru (melnceri) = viens aizsargājams biotops (7210* Dižās aslapes audzes...) izspiež otru (7230 Kaļķaini zāļu purvi)

Pļaut vai nepļaut?

Un cik tas ir prioritāri?

Risinājums: eksperimentāli parauglaukumi + monitorings

Nepieciešamā apsaimniekošana

- Grāvja aizsprostošana vai aizbēršana (I.A)
- 1 Selektīva priežu un visu krūmu izciršana (I.B)
- 2 Baltalkšņu izciršana un/vai gredzenošana (I.B)
- 3 Gandrīz visu priežu izciršana, saglabājot tikai "salas" uz reljefa pacēlumiem, vecākos kokus, sausokņus (I.B)
- 4 Pirmreizēja pļaušana divreiz gada (II.B)
- 5 Koku un krūmu izciršana, atjaunojoša pļaušana, pēc tam ekstensīva noganīšana (II.B)
- 6 Zemo purva priežu selektīva izciršana un atsevišķu krūmu izciršana (II.C)

Engures zāļu purviņu ilgtermiņa vīzija – lielas ekstensīvas ganības ar regulējamiem aplokiem (var sezonāli ierobežot lopu ganīšanos noteiktās teritorijas daļās). Ganības savienotas ar pašreizējām ganībā Torņa pļavā.

Tas būtu ilgtspējīgākais un reālākais kaļķaino zāļu purviņu saglabāšanas veids.

Aizaugušie zāļu purvi teritorijas R daļā

Aizaugušie zāļu purvi teritorijas R daļā

Viens no R daļas mazajiem purviņiem izganīts (fotografēts 2013.gadā)

Šīs platības nav TIK bioloģiski vērtīgas kā tās, kas atbilst ES nozīmes biotopiem 7230 un 7210*, bet arī šos zāļu purvus (neaizsargājamus biotopus) būtu svarīgi saglabāt atklātas – kaut vai tāpēc, lai mazinātu fragmentācijas efektu. Šajos ir arī lopiem, ko ēst.

→ Pirmreizēja pļaušana (2x gadā) un tad noganīšana (būtu svarīgi tieši pavasarī un vasaras pirmajā pusē, lai novājinātu niedres) ???

vai

→ Niedru novākšana ziemā un noganīšana pavasarī un pēc tam.

LIFE15 CCM/DE/000138

Degradēto purvu atjaunošana CO₂ emisiju samazināšanai Ziemeļeiropas zemienē
Reduction of CO₂ emissions by restoring degraded peatlands in Northern European Lowland

Paldies par uzmanību!